

Sigurður Ólafur Sigurðsson

- Björgunarsveitamaður frá 1990
 - Þjálfari, form. útkallsflokks og leitarhóps. Formaður HSSK.
 - Meðlimur landsstjórnar björgunarsveita.
- Starfsmaður Björgunarskóla frá 1997
 - Yfirleiðbeinandi í Rötun, ferðamennsku og leitartækni.
 - Leiðbeinandi í fjallamennsku, fjallabjörgun og leitarstjórnun.
 - Meðlimur í bakvaktarhópi Landsstjórnar.
- Reynsla af ferðamennsku
 - Ýmsar ferðir innan lands sem utan um fjöll og firmindi, gangandi og akandi á öllum árstíðum s.l. 20 ár.
- Menntun
 - Stúdent frá Menntaskólanum við sund.
 - Ýmiskonar margmiðlunar og hönnunarnám.

– www.sigosig.com

Ath.

- Ný kennslubók í ferðamennsku og rötun. – kr.3.500,-
- Glærur eru á

sigosig

Smá inngangur...
Hvers vegna að kunna að ferðast, hvað getur svo sem gerst?...

ÍSLANDSFLUGFÉLAG
LANDSEJÖRG

sigosig

Óbyggðir...

eru ekki hættulaust umhverfi...

En það má lágmarka áhættuna!

sigosig

Ég get, ég skal!!

- Sjálfstraust. Þú berð ábyrgð á þér sjálf/ur.
- Agi. Haltu skýrri hugsun og stjórn á tilfinningunum.
- Þekking og reynsla.
- Sjálfsbjargarviðleitni. Vandræði til fjalla eru bara verkefni til úrlausnar.

sigosig

Hvað getur gerst?

- Villur
- Slys
- Snjóflóð
- Slæm veður
- Veikindi

sigosig

Hvað er til ráða?

- Réttur búnaður
 - Fatnaður
 - Fjarskipti
- Rétt þjálfun
 - Fyrsta hjálp, fjallamennska, rötun o.s.frv.
- Reglulegar æfingar

sigosig

Ferðamennska

Eða smá úrdráttur úr því sem við kennum björgunarsveitafólki í ferðamennsku

Ferðaáætlun Fyrir ferðafólkið og aðstandendur

- Skrifuð niður
 - Skilin eftir hjá ábyrgum aðila og tekin með.
- Þarf að innihalda
 - Fyrirhugaða ferðaleið, vegalengdir og staðsetningar.
 - Tímasetningar.
 - Búnaðarlista.
 - Þátttakendalista.
- Ferðaáætlun er ekki bara mikilvæg öryggisins vegna heldur eykur gerð hennar þekkinguna á viðfangsefninu.

Undirbúningur

- Í raun hluti af sjálfri ferðinni.
 - Hvert á að fara? Hvað á að gera? Hvað á að vera lengi? Hvernig á að fara? Á hvaða árstíma? ...
- Meðal þess sem þarf að gera:
 - Gera ferðaáætlum, taka til og kaupa búnað, kaupa vistir og leita upplýsinga um ákvörðunarstaðinn.
- Leitið upplýsinga sem víðast.
 - Hjá reyndum ferðamönnum, staðkunnugum, í kortum og ferðabókum, á netinu o.s.frv.
 - Fáid alltaf upplýsingar um veðurspá og einnig veður síðustu daga ef ferðast er til fjalla að vetri til.

Leiðarval

- Hæfilegar dagleiðir – ca 8klst á milli hentugra náttstaða.
- Aðrar mögulegar leiðir. “Flóttaleiðir” og skálar.
- Velja leiðir við hæfi þátttakenda.
- Lesa landakortið og velja hentugar “ferðalínur”.
- Huga að snjóflóðahættu að vetrum.
- Huga að viðkvæmri náttúru.

Líkamsbeiting, þrek og þol

- Góð og regluleg þjálfun allan ársins hring eru lykilatriði fyrir þá sem ætla að ferðast gangandi.
- A.m.k. 30 mín æfing 3-4 sinnum í viku til að viðhalda.
- Álagsmeiðsl meðal göngufólks eru algeng.
- Hné- og bakmeiðsl eru algengust.
 - Einnig eiga margir í erfiðleikum með ökla, mjadmir og axlir.

Líkamsbeiting, þrek og þol

- Sparið ykkur!
 - Haldið þyngd bakpoka í lágmarki.
 - Notið göngustafi þegar þið berið þungar byrðar.
 - Beygið ykkur í hnjám en ekki bara í baki.
 - Haldið hita á hnjám.
 - Farið ykkur hægt niður brekkurnar.
- Umfram allt: Haldið ykkur í góðu formi, bæði hvað varðar þrek og styrk.
 - Minnkar líkur á meiðslum.
 - Eykur ánægjuna af ferðinni.

Fötin skapa manninn...

eða viltu drepast úr kulda?

SJÚKRAHÚSFRETTIR
LANDSBJÖRG

Ofkæling

- Þegar líkaminn kólnar það mikið að það hefur áhrif á líkamsstarfsemina.
- Vægustu einkennin sem ættu að segja þér að klæða þig betur:
 - Kuldatilfinning, fölari húð, örari þvaglát.

Ofkæling

- Alvarlegri einkenni sem þú ættir að fylgjast með hjá félögum þínum:
 - Skjálfti, þvoglumæli. Finhreyfingar verða erfiðar eða ómögulegar.
 - Skjálftinn hættir, jafnvægisleysi og kæruleysi. Einföld verkefni verða ófyrstiganleg.
- Mjög alvarlega ofkælt fólk fær oft ofskynjanir, finnst því vera ofsa heitt og fer jafnvel úr fötunum.

Ofkæling

- Fylgist með sjálfum ykkur og félögunum.
 - Bregðist strax við merkjum um ofkælingu.
 - Besta ráðið við vægri ofkælingu er skjól, þurr og hlý föt, heitur drykkur og matur.
 - Farið á Fyrstu hjálpar námskeið og lærið hvernig á að meðhöndla ofkælt fólk.

Kal

- Á sér stað þegar húð og þegar verst lætur, dýpri vefir frjósa.
- Fyrstu merki:
 - Hvitir blettir/flekkir á húð og tilfinningaleysi.
 - Ef ekkert er gert fer kalið dýpra og vandinn stækkar.
- Meðhöndlið vægt kal með upphitum og ef það er dýpra þarf að fara til byggða og halda viðkomandi “þiðnum”.
- Oftast tiltölulega auðvelt að forðast á Íslandi með réttum fatnaði og hegðun.

Einangrunareiginleikar efna

- Ull
- Flís
- Fiber
- Dúnn
- Bómull

Lögin þrjú

- Fatnaðinum má skipta í þrjá flokka.
 - Innsta lagið
 - Einangrar og heldur rakanum frá líkamanum.
 - Miðlagið
 - Aðal einangrunin og getur verið í mörgum lögum til frekari hitastýringar.
 - Ysta lagið
 - Vatns- og vindheld "skel" sem heldur hinum lögnum þurrum og kemur í veg fyrir stanslaus loftskipti.

Innsta lagið - Grunnlagið

- Einangrar og heldur raka frá húðinni.
- Polyester og polypropelyne eða ull.
- Á að vera "fit" sniðið og leggjast að húðinni.

Miðlagið

- Aðal einangrunarlagið
- Hentugt að hafa fleiri en eitt þunnt lag til að geta stýrt hitanum betur. T.d. ein þunn flíspeysa og önnur þykkari eða tvær þunnar.
- Flís (Polyester) eða ull.

Ysta lagið

- Heldur úti veðri og vindum.
- Þarf að hindra að vatn komist inn en hleypa raka út.
- Margskonar misgóð öndunarefni til.
- Eru gömlu "gúmmígallarnir" úreldir?

Öndunarefni

- Hleypa í gegn raka en ekki bleytu.
- Tveggja laga vs. þriggja laga.
 - Nylon-öndunarfilmafóður.
- Ótal gerðir til, misgóðar

Vettlingar

- Ull eða flís?
- Belg vs. fingra
- Innri vettlingar og hlífðarvettlingar.
- "Leikskólabönd".

Húfur

- Mikið hitatap um höfuðið.
- Flís eða ull.
- Snið húfu.
 - Nái niður fyrir eyru
 - Sniðin upp í hnakkann.
- Lambhúshetta eða húfa og grima?
- Buff

Sokkar

- Polyester og/eða ull.
- Mismunandi þykktir.
- Hannaðir fyrir mismunandi notkun.
- Styrkingar á slitflötum.

Skór – Þrjú flokkar

- Mjúkir
 - Fyrir léttar, stuttar sumarferðir á sléttum stigum.
- Hálfstífir
 - Algengustu gönguskórnir. Hentugir fyrir allar lengri sumargönguferðir og léttar vor- og haustferðir þegar ekki er von á snjógöngu.
- Alstífir
 - Fyrir vetrarferðir þar sem ganga á í snjó og jafnvel festa mannbrodda undir skóna.

Skór - gerðir

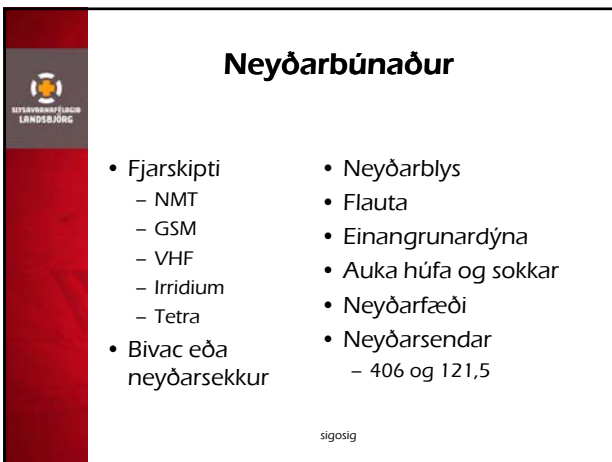
- Ýmis efni eru notuð, leður, nylon, plast og jafnvel kevlar.
- Sumir skór eru með öndunarfilmu.
- Alstífir skór eru til einfaldir og tvöfaldir.

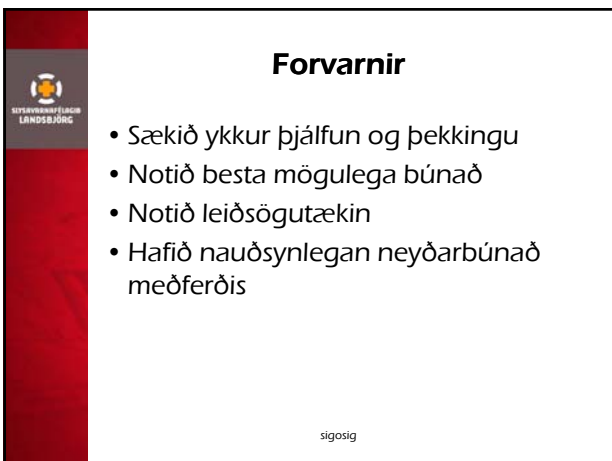

Skórnir valdir

- Prófaðu allt sem er á markaðnum.
- Leitaðu ráða hjá reyndum ferðamönnum.
- Fáðu þá sem þér líst best á lánaða heim og prófaðu betur.
- Mátuðu í einum þykkum sokkum.
- Lyftist hællinn upp? Eru tærnar klesstar? Nuddast fóturinn einhversstaðar?
- Vandaðu valið.

Í villu!

- Kannið málin í rólegheitum.
- Oft koma "glennur"!
- Leitið lausna í hópnum
- Ef, þrátt fyrir allt, þið eruð raunverulega villt: Biðið!

sigosig

Beðið eftir hjálp

- Reynið að láta vita af ykkur.
- Komið ykkur vel fyrir!
- Merkið staðinn vel.
- Hreyfið ykkur reglulega og fylgist vel með aðstæðum.
- Haldið ró ykkar!

sigosig

Slys á fjöllum

- Komið í veg fyrir frekara slys
- Veitið lífsbjargandi aðstoð
- Haldið ró ykkar!
- Náið stjórn á aðstæðum
- Virkið hópinn

sigosig

Slys á fjöllum

- Gerðu plan
- Þarf utanaðkomandi aðstoð?
 - Hvernig nærðu í hana?
- Hvað ætlar þú að gera þangað til?
- Eru aðrir í hópnum í lagi?

sigosig

Þjörgunarsveitir

SILSVAARNAFÉLAGIÐ LANDSBJÖRG

sigosig

Slysavarnafélagið Landsbjörg

sigosig

STOVNESFLAKKI
LANDSBJÖRG

Kallað á björgunarsveitir:

1 1 2

sigosig

STOVNESFLAKKI
LANDSBJÖRG

Takk fyrir athyglina!

sigosig
